

01

5.1/2.e

---

**Van:** 5.1/2.e  
**Verzonden:** dinsdag 7 juni 2022 13:40  
**Aan:** SCM Uslu  
**CC:** 5.1/2.e  
**Onderwerp:** Fwd: MinOCW - Voorinzage Onderzoek Ongehoord Nederland  
**Bijlagen:** image003.png; Journalistiek ombudsman 07-06-2022 Onderzoek Ongehoord Nederland.pdf

Gunay,

Hierbij nog onder embargo de uitspraak van de ombudsman. De kern lijkt dat er volgens die ombudsman sprake was van "schending van de code op het punt van betrouwbaarheid en waarheidsgetrouwheid door het (passief en actief) bijdragen aan verspreiding van aantoonbaar onjuiste informatie" (p. 30)

5.1/2 en 5.1/2.e werken aan een reactielijn.  
e

Groet,  
5.1/2.e

5.1/2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap  
T: 070-5.1/2.e  
E: 5.1/2.e @minocw.nl

Begin doorgestuurd bericht:

**Van:** 5.1/2.e @npo.nl>  
**Datum:** 7 juni 2022 om 13:01:31 CEST  
**Aan:** 5.1/2.e @minocw.nl>  
**Onderwerp:** MinOCW - Voorinzage Onderzoek Ongehoord Nederland

Geachte 5.1/2.e ,

Aangehecht vindt u **ter voorinzage** de rapportage van het onderzoek door de journalistiek ombudsman voor de publieke omroepen naar mogelijke schending van de Journalistieke Code in programma's van de omroep Ongehoord Nederland. U krijgt dit rapport **ter voorinzage** omdat het onderzoek weliswaar is verricht n.a.v. klachten over programma's van omroep ON maar zich in de loop van het onderzoek verbreedde, waardoor nu een aantal organisaties in enige rol genoemd en betrokken wordt. Betrokkenen hebben volgens de statuten van de ombudsman recht op inzage vóór publicatie, in dit geval geldt dat de omroepdirecteur van Ongehoord Nederland, de voorzitter van de Raad van Bestuur van de NPO, de voorzitter van het Commissariaat voor de Media, de voorzitter van het presidium van het College van Omroepen en de directeur Media en Creatieve Industrie van het ministerie van OC&W.

Een ombudsmanrapport is allereerst bestemd voor het publiek, publicatie zal dan ook plaatsvinden op het openbare kanaal van de ombudsman, <https://www.omroepombudsman.nl/>.

Tijd van publicatie is vanmiddag 7 juni, 16.00 uur.

Voorinzage is strikt vertrouwelijk en betreft alleen betrokkenen, ik verwacht van u dat u die vertrouwelijkheid niet zult schenden. Tot het publicatiemoment kan de inhoud van het onderzoek (of delen daarvan) niet gedeeld worden met anderen buiten uw organisatie. Ook media kunnen niet worden ingelicht tot op het publicatiemoment, omdat een ombudsman-onderzoek aan het publiek gericht is en dus allereerst in het publiek domein gepubliceerd dient te worden.

Vriendelijke groet,

5.1/2.e

Bart de Graaffweg 2, 1217 ZL Hilversum

04

5.1/2.e

---

**Van:** 5.1/2.e  
**Verzonden:** woensdag 15 juni 2022 14:29  
**Aan:** 5.1/2.e  
**Onderwerp:** Fwd: Begeleidende brief ON! en persbericht 15 juni 2022  
**Bijlagen:** image001.jpg; Uit-2022-630 ON!.pdf; Persbericht 15.06.22.pdf

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

**Van:** 5.1/2.e @npo.nl>  
**Datum:** 15 juni 2022 om 14:00:47 CEST  
**Aan:** 5.1/2.e @minocw.nl>  
**Onderwerp:** Doorst: Begeleidende brief ON! en persbericht 15 juni 2022

Fyi

5.1/2.e

**Nederlandse Publieke Omroep**

+31 6 5.1/2.e

5.1/2.e @npo.nl

Bart de Graaffweg 2

Postbus 26444

1202 JJ Hilversum



---

**Van:** 5.1/2.e @NPO.nl>  
**Verzonden:** Wednesday, June 15, 2022 1:59:23 PM  
**Aan:** 5.1/2.e @npo.nl>  
**Onderwerp:** Begeleidende brief ON! en persbericht 15 juni 2022

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e

06 5.1/2.e

5.1/2.e @npo.nl

**Nederlandse Publieke Omroep**

Bart de Graaffweg 2

Postbus 26444, 1202 JJ Hilversum

[facebook](#) [linkedin](#) [instagram](#) [twitter](#) [werkenbijnpo.nl](#) [overnpo.nl](#)

Ongehoord Nederland!  
Per mail

betreft  
Sanctievoornemen

ons kenmerk  
Uit-2022-630

datum  
15 juni 2022

Geachte directie,

De Raad van Bestuur heeft het rapport van de Ombudsman van 7 juni 2022 over het journalistieke handelen van Omroepvereniging Ongehoord Nederland (hierna: ON!) zorgvuldig bestudeerd (zie <https://www.omroepombudsman.nl/uitspraken-en-columns/uitspraak-onderzoek-ongehoord-nederland>). De Raad van Bestuur is van mening dat ON! in het licht van de in het rapport van de Ombudsman vastgestelde schending van de Journalistieke Code NPO onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de bereidheid tot samenwerking ten behoeve van de publieke mediaopdracht van de landelijke publieke mediadienst, zoals bedoeld in artikel 2.154, eerste lid, sub b van de Mediawet 2008.

De Raad van Bestuur is om die reden voornemens om in verband met de geconstateerde onvoldoende bereidheid tot samenwerking een sanctie op te leggen aan ON! ingevolge artikel 2.154, eerste lid sub b van de Mediawet 2008. Voor de overwegingen die hieraan ten grondslag liggen verwijzen wij naar het bijgevoegde voornemen. De Raad van Bestuur benadrukt hierbij dat het een voornemen tot het opleggen van een sanctie betreft en (nog) niet een daadwerkelijke oplegging van een inhouding van het voor ON! vastgestelde bedrag.

#### *Zienswijze*

Voordat de Raad van Bestuur een definitief besluit neemt, wordt ON! in de gelegenheid gesteld haar zienswijze naar voren te brengen conform de procedure zoals is vastgelegd in het Reglement handhaving bindende besluiten. De Raad van Bestuur nodigt ON! dan ook uit deze zienswijze zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk woensdag 22 juni 2022 schriftelijk naar voren te brengen. Indien ON! haar zienswijze liever mondeling naar voren wil brengen, dan stellen wij u daartoe in de gelegenheid op woensdag 22 juni van 11:00 tot 13:00 uur ten kantore van de NPO en vernemen wij dit graag uiterlijk binnen twee dagen na heden. Nadat u in de gelegenheid bent gesteld om uw zienswijze naar voren te brengen, zal de Raad van Bestuur een definitief besluit nemen of de sanctie zal worden opgelegd en indien dat het geval is, wat de hoogte van de inhouding zal zijn. De Raad van Bestuur zal uiterlijk in de week van 27 juni een definitief besluit nemen.



*Nieuwsbericht*

Het bijgevoegde voornemen is dus geen definitief besluit, maar een voornemen tot het opleggen van een sanctie. Het voornemen zelf wordt niet gepubliceerd. Wel ziet de Raad van Bestuur gezien de uitzonderlijke situatie, de maatschappelijke onrust en het gemeenschappelijk belang voor de landelijke publieke mediadienst, aanleiding om bij wijze van publieke informatievoorziening bekend te maken dat hij voornemens is een sanctie ex artikel 2.154, eerste lid, sub b van de Mediawet 2008 op te leggen en op hoofdlijnen wat daarvoor de redenen zijn. Het betreffende nieuwsbericht treft u onder embargo bijgaand aan en zal vandaag om 16.00 uur worden verspreid.

De Raad van Bestuur vertrouwt er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

5.1/2.e

Raad van Bestuur NPO /  
5.1/2.e

07

5.1/2.e

**Van:** 5.1/2.e  
**Verzonden:** maandag 19 september 2022 15:49  
**Aan:** 5.1/2.e  
**CC:** 5.1/2.e  
**Onderwerp:** Re: Voorstel reactie NPO onderzoek CvdM  
**Bijlagen:** 20220714 Brief aan G Uslu inzake onderzoek redactionele onafhankelijkheid.pdf

Dank, 5.1/2 e Ik zou deze afweging willen betrekken bij ons overleg over ON morgen.

5.1/2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap  
T: 070-5.1/2.e  
E: 5.1/2.e @minocw.nl

Op 19 sep. 2022 om 15:38 heeft 5.1/2.e @minocw.nl> het volgende geschreven:

Hi 5.1/2.e ,

Zoals we vrijdag al even bespraken: de NPO heeft in een brief aan SCM het belang van een onderzoek van het Commissariaat voor de Media naar de uitingen van Ongehoord Nederland onderstreept en geeft daarbij aan dat zij advies hebben ingewonnen bij twee advocatenkantoren over de ON-uitzending van 10 mei. In die uitzending ging het over immigratie van mensen met een islamitische achtergrond. De NPO geeft aan dat er sprake kan zijn van een overtreding van artikel 2.88 lid 5 (omroepen moeten passende maatregelen nemen tegen haatzaaien en aanzetten tot geweld). Ze willen de informatie beschikbaar stellen aan het CvdM. De brief van de NPO is ook aan het CvdM gestuurd. Verder vraagt de NPO om op de hoogte gehouden te worden van het onderzoek.

Mijn voorstel voor de reactie zou als volgt zijn:

1. Korte reactiebrief naar de NPO waarin we ze bedanken voor het voorstel en aangeven dat we denken dat het nuttig is als ze de informatie met het CvdM delen.
2. Donderdag tijdens de kennismaking met de nieuwe voorzitter van het CvdM een stand van zaken vragen over dit onderzoek (ik kan ook van tevoren nog even bellen om al wat informatie te krijgen) en er bij het Commissariaat op hameren dat een snelle doorlooptijd van het onderzoek zeer gewenst is.

Wat denk jij? Als dit ook de lijn is die jij voor ogen ziet, dan zal ik een reactie opstellen voor de NPO en bij het Commissariaat de laatste stand van zaken opvragen.

Groet, 5.1/2 e



Ministerie van OCW  
T.a.v. de Staatssecretaris mevr. G. Uslu  
Postbus 16375  
2500 BJ Den Haag

## betreft

Onderzoek redactionele onafhankelijkheid

## ons kenmerk

Uit-2022-753

## datum

14 juli 2022

Geachte mevrouw Uslu,

Tijdens het mediadebat op 6 juli jl. heeft u, mede op verzoek van de Tweede Kamer, aangekondigd aan het Commissariaat voor de Media te vragen een onderzoek te doen naar Ongehoord Nederland. Over de precieze opdracht van het onderzoek bent u zich nog aan het beraden, maar wij veronderstellen dat een dergelijk onderzoek mede wordt geplaatst in het licht van artikel 2.88, vijfde lid Mediawet 2008.

Volgens dit artikel dient een publieke media instelling passende maatregelen te nemen om te voorkomen dat het aanbod van haar mediadiensten aanzet tot geweld of haat jegens een groep personen of een lid van een groep, op een van de gronden genoemd in artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, of uitlokt tot het plegen van een terroristisch misdrijf.

Iedereen heeft kennis kunnen nemen van de Ongehoord Nieuws uitzending van 10 mei jl.. De aflevering behandelde onder meer het onderwerp immigratie van mensen met een islamitische achtergrond in België en Nederland, waarbij de heer Philip Dewinter, parlementslid van de Vlaamse recht-nationalistische partij Vlaams Belang, te gast was in de studio. Tijdens het studiogesprek laat de heer Dewinter zich negatief uit over immigranten met een islamitische achtergrond en spreekt in dat verband onder meer over een "kankergezwel".

Wij achten het niet uitgesloten dat in deze uitzending wordt aangezet tot geweld of haat zoals bedoeld in artikel 2.88, lid 5 Mediawet 2008 en Ongehoord Nederland geen passende maatregelen heeft genomen om dit te voorkomen. Vanuit deze benadering zouden we dit graag onderzocht zien en onderschrijven wij het door u en Tweede Kamer gewenste onderzoek door het Commissariaat voor de Media. Wij hebben vanuit onze eigen verantwoordelijkheid als sturend orgaan en mede in het licht van de borging van de integriteit van het bestel ons zelf ook over deze vraag gebogen en daarover advies gevraagd aan twee terzake deskundige advocatenkantoren. Hun bevindingen dateren van 12 juli 2022 en zijn ons geprivilegieerd beschikbaar gesteld. Zij en wij stemmen ermee in om hun bevindingen uitsluitend als bron van informatie ten behoeve van de invulling van uw verzoek aan het Commissariaat beschikbaar te stellen.



We blijven graag op de hoogte van het vervolg dat u zult geven aan uw aankondiging tijdens genoemd mediadebat.

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e



09

5.1/2.e

---

**Van:** 5.1/2.e  
**Verzonden:** maandag 26 september 2022 22:19  
**Aan:** 5.1/2.e  
**Onderwerp:** Fwd:  
**Bijlagen:** Brief ON! aan 5.1/2.e .pdf

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

**Van:** 5.1/2.e @npo.nl>  
**Datum:** 26 september 2022 om 22:04:12 CEST  
**Aan:** 5.1/2.e @minocw.nl>

Fyi

5.1/2.e

**Nederlandse Publieke Omroep**

+31 6 5.1/2.e

5.1/2.e [@npo.nl](mailto:5.1/2.e@npo.nl)

Bart de Graaffweg 2

Postbus 26444

1202 JJ Hilversum





26 september 2022

Beste 5.1/2.e

Hierbij een reactie van mijn kant op de uitlatingen door het NPO-bestuur aan het adres van onze omroep Ongehoord Nederland naar aanleiding van de uitzending van *Ongehoord Nieuws* op 15 september jongstleden. Je begrijpt dat deze oncollegiale houding ons hoog zit, juist omdat die onterecht is en ernstige schade berokkent aan omroep Ongehoord Nederland, zowel als aan de NPO en het publieke bestel.

ON! vindt het betreurenswaardig dat de NPO op 16 september met een verklaring is gekomen zonder eerst overleg met ON! te hebben gevoerd of hoor en wederhoor toe te passen. Een telefoontje plegen naar mij voor dit soort aantijgingen wereldkundig worden gemaakt is wel het minste dat we kunnen verwachten van jou, en dat zou ook zijn volgens eerder gemaakte afspraken tussen ons dat we elkaar altijd kunnen bellen. Waarom doe je dat dan niet? Er is nu een sfeer ontstaan waardoor onze presentatrices en redactie serieuze doodsb bedreigingen ontvangen.

Je hebt het Commissariaat voor de Media opgeroepen te onderzoeken of artikel 2:88 lid 5 van de Mediawet is overtreden. Van het aanzetten tot geweld of haat jegens een groep personen of een lid daarvan is in het item geen sprake geweest, noch is er sprake van een dergelijke cultuur binnen de redactie van ON!. We zijn een zeer inclusieve omroep. Uit de berichtgeving in de pers begrijpen wij dat het Commissariaat voor de Media jouw verzoek zal meenemen in de op 21 juli 2022 aangekondigde drie brede onderzoeken bij de NPO en de landelijke publieke omroepen. De verwachting is dat dit onderzoek in het tweede kwartaal van 2023 klaar is. Wij zien de uitkomsten van dit onderzoek met vertrouwen tegemoet.

Indien je mijn veertigjarige carrière in de loopgraven van de journalistiek een beetje hebt gevolgd of kennis hebt genomen van de inhoud van een van mijn boeken, artikelen en werk voor de stichting Onderzoek Oorlogsmisdaden dan weet je dat ik als persoon niets moet hebben van racisme en discriminatie. Daarvoor heb ik teveel meegemaakt en teveel van de wereld gezien.

Voor twee leden van ons bestuur is de aantijging door de NPO ook op persoonlijk vlak zeer pijnlijk. Een komt uit een verzetsfamilie en heeft een oom verloren in de Tweede Wereldoorlog en van een ander is de vader op het einde van de oorlog door de SS neergeschoten.

Omroep ON! stelt zich op het standpunt dat er mediawettelijk noch strafrechtelijk geen enkele grond is voor maatregelen van welke orde dan ook. Ik verwijs daarnaast naar de verklaring die wij op onze website hebben gezet en in onze uitzending van 20 september jl. hebben gedaan.

De pluriformiteit van het bestel wordt echter wel in gevaar gebracht als de NPO zelfstandig besluit dat bepaalde geluiden al dan niet gewenst zijn. Wij verwijzen daarnaast ook graag naar de brief van oud NOS-directeur mr. Bauke Geersing aan het bestuur van NPO:



*'Mevrouw Leeflang, ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat hier sprake is van een 'trial by media' die ongehoorde proporties heeft gekregen. Ik had mij kunnen voorstellen dat u als voorzitter RvB NPO een neutrale positie had ingenomen en eerst de resultaten van nader onderzoek afwacht. Het tegendeel is echter het geval. Je hebt jouw oordeel reeds uitgesproken. Dat lijkt mij op zijn minst voorbarig.'*

Gedane zaken nemen geen keer, maar laten we er wel van leren. Omdat de NPO in zijn communicatie naar buiten toe over Ongehoord Nederland onvoldoende toont oog te hebben voor de pluriformiteit binnen het publieke bestel, zoals vereist in de Mediawet, stellen wij voor om, analoog aan de functionaris die voor diversiteit moet zorgen, ook een functionaris aan te stellen die toeziet op ruimte voor pluriformiteit. Dat lijkt mij een mooie stap voor beter wederzijds begrip.

Tot slot, het is onze visie dat ON! bijdraagt aan de legitimiteit en versterking van ons omroepbestel. Dat wij over onderwerpen en gebeurtenissen met elkaar van mening verschillen, dat is sinds onze toetreding bekend. Wij belichten de andere zijde van de nieuwsbol. Dat is onze reden van bestaan. Wij zijn het vaak ook niet eens met de programma-inhoud van collega-omroepen maar wij zullen nimmer oproepen dat dit geluid moet zwijgen. Het via dwang, drang of het uiten van beschuldigingen, het opdringen van een mening of gewenst gedrag is antidemocratisch en in strijd met de pluriformiteitsvereiste, een uiting van een cultuur van onvrijheid en willekeur. Het draagt op geen enkele manier bij aan de diversiteit van opvattingen of het omarmen van mensen van divers plumeau of geloof.

Wij zijn uiteraard altijd beschikbaar -zoals al vaak eerder aangegeven- voor nader intern overleg over deze kwestie.

Met vriendelijke groeten,

Arnold Karskens  
Voorzitter Ongehoord Nederland

---

**Van:** 5.1/2.e  
**Verzonden:** vrijdag 21 oktober 2022 12:44  
**Aan:** 5.1/2.e  
**Onderwerp:** Fwd: procedures ON  
**Bijlagen:** Schermafbeelding 2021-03-03 om 15.54.54.png; BriefCvdMdef\_okt.pdf

Ti

Begin doorgestuurd bericht:

**Van:** 5.1/2.e  
**Datum:** 21 oktober 2022 om 12:27:51 CEST  
**Aan:** Secretariaat Staatssecretaris Uslu 5.1/2.e @minocw.nl>  
**Kopie:** 5.1/2.e @minocw.nl>, 5.1/2.e  
**Onderwerp:** procedures ON

Geachte staatssecretaris, beste mevrouw Uslu,

Bijgaand sturen wij u een kopie van ons schrijven aan het Commissariaat voor de Media. De COR uit hierin zijn grote zorgen over het tijdspad van het Commissariaat om tot een oordeel te komen over het gewraakte item in het programma Ongehoord Nieuws van 15 september jl.

Wij merken dat de medewerkers van de Publieke Omroep steeds meer problemen krijgen met het in sommige gevallen ook moeten samenwerken met de omroep Ongehoord Nederland. Een omroep die zich, naar de mening van de COR, meerdere malen distantieert van de spelregels die wij, als onderdeel van het Publieke Bestel, met elkaar hebben afgesproken.

De wegen die, conform de Wet, bewandeld moeten worden om uiteindelijk stappen hiertegen te kunnen ondernemen, zijn dermate lang waarbij tussentijds de uitzendingen gewoon doorgaan, en nieuwe incidenten weer verwacht kunnen worden.

Wij doen hierbij dan ook een beroep op u om, binnen uw bevoegdheden, er alles aan te doen om de onderhavige processen te versnellen.

Met vriendelijke groet,  
Centrale Ondernemingsraad NPO

5.1/2.e



Aan: Mevr. A. Asante, voorzitter Commissariaat voor de Media  
 Van: Centrale Ondernemingsraad NPO  
 Dd: 21 oktober 2022  
 Betreft: Ongehoord Nederland  
 Cc: Mevr. G. Uslu, staatssecretaris Cultuur en Media  
 Peter Eijsvogel, commissaris CvdM  
 Steven Flipse, commissaris CvdM

Geachte mevrouw Asante,

Zoals in de Mediawet is omschreven bent u, als toezichthouder, belast met het toezicht op de naleving van de Mediawet.

Na de uitzending van Ongehoord Nieuws van 15 september jl. heeft o.a. de NPO aangegeven dat met deze uitzending "de grens van redactionele vrijheid is bereikt" en uw Commissariaat gevraagd een oordeel over het item te vellen. Dit verzoek werd gedaan 'in het licht van artikel 2.88 lid 5 van de Mediawet: een publieke media-instelling neemt passende maatregelen om te voorkomen dat het aanbod van haar mediadiensten aanzet tot geweld of haat jegens een groep of lid van een groep'.

In een persbericht van 15 september jl. heeft de COR de NPO in haar opvatting gesteund.

Daaropvolgend heeft uw Commissariaat besloten om m.b.t. de reeds eerder aangekondigde onderzoeken naar de processen die de betrouwbaarheid van met name journalistieke producties moeten borgen en de redactionele onafhankelijkheid, hierbij de omroep Ongehoord Nederland naar voren te halen. De uitkomsten hiervan worden in het tweede kwartaal van 2023 verwacht.

De COR behartigt namens het personeel van de Landelijke Publieke Omroep de gezamenlijke belangen en spreekt hierbij dan ook zijn grote zorg uit dat de uitkomsten van deze onderzoeken pas in het tweede kwartaal 2023 mogen worden verwacht.

Voor de medewerkers is het onverdraaglijk te moeten constateren dat één van de leden van de publieke omroep zich kennelijk zo kan distantiëren van datgene wat met elkaar, in een Journalistieke Code, is afgesproken en daar vervolgens niet snel en adequaat op kan worden gereageerd.

Het eerste incident met Ongehoord Nederland bevindt zich nog in een bezwaar en beroepsprocedure en het kan maanden duren voordat de opgelegde sanctie effectief wordt. Het tweede incident op 15 september jl. zal moeten wachten op wederom een uitspraak van de Ombudsman, de uitkomsten van uw onderzoek, de beoordeling van passende maatregelen etc. om vervolgens wederom een traject van sanctie, bezwaar en beroepsprocedure in te gaan.

Tussentijds blijven de uitzendingen in de huidige vorm doorgaan waardoor een volgend incident zeker niet kan worden uitgesloten.

In het belang van alle medewerkers van onze betrouwbare, onafhankelijke publieke omroep, doen wij dan ook een dringend beroep op uw Commissie om het onderzoek m.b.t. Ongehoord Nederland de allerhoogste prioriteit te geven en zo spoedig mogelijk met een uitkomst te komen.

Met hartelijke groet,  
 Centrale Ondernemingsraad NPO

5.1/2.e



## TER INFORMATIE

Aan: SCM

Media en Creatieve Industrie

Van

5.1/2.e

T +3165.1/2.e

Datum

24 oktober 2022

Referentie

34379683

Bijlagen

## nota

Nota ter informatie handelingskader Ongehoord  
Nederland**Aanleiding**

Op maandag 24 oktober ontvingen wij, onder embargo, het persbericht van de NPO waarin zij aankondigen voornemens te zijn een – tweede - sanctie op te leggen aan Ongehoord Nederland. Op dinsdag 25 oktober hebben zij dit voornemen openbaar gemaakt. In deze nota nemen wij u mee in het voorgenomen tijdpad van de NPO en mogelijke acties die daaruit kunnen voortkomen. Op dinsdag 1 november om 17.00 uur staat een gesprek gepland om deze casus verder te bespreken.

**Toelichting**Tijdpad NPO

De NPO zal volgens het ontvangen persbericht op **dinsdag 25 oktober 2022** communiceren over de voorgenomen sanctie aan Ongehoord Nederland. Ongehoord Nederland heeft dan tot **dinsdag 8 november 2022** de tijd om zijn zienswijze te geven op de voorgenomen sanctie. In de week van **14 november 2022** zal de NPO een definitief besluit nemen over het al dan niet opleggen van een sanctie. Rond die periode zal ook de NPO Ombudsman haar rapport publiceren naar aanleiding van de vele klachten die over de uitzending van Ongehoord Nieuws op 15 september jl. zijn binnengekomen. Het rapport van de Ombudsman zou eventueel kunnen leiden tot een derde voorgenomen sanctie van de NPO.

Handelingsperspectieven

Indien de NPO kiest voor het opleggen van een definitieve tweede sanctie én de raad van bestuur een verzoek doet om de erkenning van Ongehoord Nederland in te trekken, bent u als bewindspersoon voor media aan zet. De NPO is zelfstandig bevoegd om al dan niet een sanctie op te leggen en een verzoek om intrekking te doen. Indien de NPO hiertoe overgaat zijn verschillende mogelijkheden, waarbij zowel juridische als maatschappelijke overwegingen een rol spelen.

NB. In de scenario's en overwegingen die hieronder worden besproken gaan we er vanuit dat de NPO tweemaal een definitieve sanctie heeft opgelegd én het verzoek heeft ingediend om de erkenning van Ongehoord Nederland in te trekken.

### *Juridisch kader*

Artikel 2.33, vierde lid, sub a, bepaalt dat de bewindspersoon voor media een erkenning van een omroepvereniging kan intrekken op verzoek van de raad van bestuur van de NPO en nadat de NPO tweemaal een sanctie heeft opgelegd. Deze kan-bepaling biedt ruimte voor een eigen afweging van de bewindspersoon, het is dus niet verplicht de erkenning in te trekken. Dit leidt tot de volgende mogelijke opties.

1. *De erkenning niet intrekken*: na het afwegen van alle relevante informatie zou u tot de conclusie kunnen komen dat het intrekken van de erkenning niet juiste weg is om te bewandelen. Ongehoord Nederland blijft dan als aspirant-omroep in het bestel. De sancties van de NPO blijven in dat geval wel overeind. Het zou kunnen dat de NPO bij eventuele nieuwe sancties in de toekomst opnieuw een verzoek tot intrekking van de erkenning zal doen. Dan zal opnieuw een afweging moeten worden gemaakt.
2. *De erkenning wel intrekken*: als u na zorgvuldige afweging besluit om de erkenning wel in te trekken, dan zal dat tot gevolg hebben dat Ongehoord Nederland geen onderdeel meer uitmaakt van het publieke bestel. Ongehoord Nederland kan dan geen beroep meer doen op budget, zendtijd en andere faciliteiten van de publieke omroep. Wel kan Ongehoord Nederland als commerciële instelling actief blijven op bijvoorbeeld sociale media.

De wet biedt geen ruimte voor een tussenvorm. Het is dus niet mogelijk om de erkenning bijvoorbeeld te verbinden aan voorwaarden of voorwaardelijk in te trekken.

Bij de toekenning van de erkenningen moet op basis van artikel 2.31, eerste lid, van de Mediawet 2008 advies worden gevraagd aan de Raad voor Cultuur, het Commissariaat voor de Media en de NPO. Bij het besluit over de intrekking van een erkenning geldt deze verplichting niet.

### *Overwegingen*

Voordat een besluit over het al dan niet intrekken van een erkenning kan worden genomen, moet alle relevante informatie worden gewogen. Daar kan nu nog niet op vooruit gelopen worden. Wel zetten we hieronder alvast wat overwegingen op een rij.

#### *1. Juridisch*

Juridisch gezien heeft u als bewindspersoon beoordelingsvrijheid om al dan niet over te gaan tot intrekking van de erkenning. Een besluit tot intrekking dient goed onderbouwd te worden, temeer omdat het gaat om grondrechten.

Het intrekken van een erkenning is een ingrijpende stap. Nog niet eerder is voor dit instrument gekozen. Er zal aannemelijk gemaakt moeten worden dat er geen minder vergaande stap mogelijk is, die hetzelfde resultaat kan bereiken. De onderbouwing die de NPO geeft in zijn sanctiebesluiten zullen een belangrijke basis vormen om al dan niet over te gaan op intrekking. Ook zullen wij Ongehoord Nederland de gelegenheid moeten bieden om zijn zienswijze te geven over een voornemen tot intrekking.

Een bijkomende juridische factor is dat Ongehoord Nederland in bezwaar en beroep kan gaan tegen een intrekking. Bezwaar en beroep hebben geen schorsende werking, dus een intrekkingbesluit vervalt daarmee niet. Maar er is wel het risico dat mocht het bezwaar of beroep uiteindelijk gegrond worden verklaard, een intrekkingbesluit achteraf vernietigd wordt door de rechter. Dan zal Ongehoord Nederland zijn erkenning voor de resterende duur van de erkenningperiode herkrijgen en mogelijk de Staat aansprakelijk stellen voor geleden schade. Ook loopt er op dit moment nog een bezwaarprocedure tegen het eerste sanctiebesluit van de NPO. Als dat bezwaar gegrond wordt verklaard, en de sanctie dus wordt vernietigd, dan valt de basis onder het intrekkingbesluit weg.

Mogelijk is ook dat de NPO, of misschien zelfs andere derde belanghebbenden zoals de andere omroepen, in bezwaar en beroep gaan tegen een besluit om niet tot intrekking over te gaan. Dit maakt dat ook de beslissing om niet in te trekken deugdelijk gemotiveerd wordt, ook vanwege de maatschappelijke en politieke impact, zie hierna.

## 2. *Maatschappelijk en politieke impact*

Het al dan niet intrekken van de erkenning is strikt genomen een bestuursrechtelijk besluit, dat een eigenstandige degelijke onderbouwing vergt. Niettemin zullen de maatschappelijke en politieke implicaties, zowel bij intrekken als bij niet intrekken, groot en mogelijk fel zijn.

*Maatschappij:* de maatschappij is verdeeld over Ongehoord Nederland. Eén deel van de samenleving vindt dat er in het publieke bestel geen ruimte zou moeten zijn voor een omroep als Ongehoord Nederland. Dit deel roept al langer op om actie te ondernemen tegen de uitspraken die in het programma Ongehoord Nieuws zijn gedaan. Niet optreden zal door deze groep gezien worden als schadelijk voor de positie van de publieke omroep en de onafhankelijke journalistiek. Bovendien zal het als bevestiging worden gezien dat de correctiemechanismen niet functioneren en dat het huidige bestel failliet is: er kunnen alleen maar omroepen toetreden, er gaat er nooit één uit, zelfs niet in een situatie als nu. Een ander deel van de samenleving zal in het intrekken van de erkenning van Ongehoord Nederland juist beïnvloeding van de overheid van, of zelfs een aanval op de vrije pers zien.

Datum  
24 oktober 2022

*Politiek:* de Tweede Kamer is net als de maatschappij verdeeld. Indien u besluit niet over te gaan op intrekking zal er vanuit een aantal politieke partijen waarschijnlijk via een motie worden opgeroepen alsnog over te gaan op intrekking. Mogelijk zal een meerderheid het besluit om de erkenning van Ongehoord Nederland in te trekken steunen. Partijen aan de uiterste rechterkant van het politieke spectrum zullen het intrekken van de erkenning veroordelen.

#### Vervolgstappen en mogelijk tijdpad intrekken erkenning

De verwachting is dat er op het moment dat de NPO een verzoek neerlegt om de erkenning van Ongehoord Nederland in te trekken, er veel druk ontstaat om snel te handelen. Met het oog op deugdelijke advisering zullen wij alvast starten met de analyse van motivering van opgelegde sanctie en voorgenomen sanctie. Dat doen we vanuit open, onafhankelijke ambtelijke blik om zo het bestuursrechtelijke besluit optimaal en bijtijds te faciliteren. Hierbij consulteren wij de landsadvocaat en betrekken we de collega's van AZ, BZK en J&V/NCTV vanwege de complexiteit en maatschappelijke en politieke impact.

Indien de NPO in de week van **14 november 2022** met een definitieve sanctie en verzoek om intrekking van de erkenning komt, zou het tijdpad er zo uit kunnen zien:

14 november – 12 december:	schrijven concept-besluit
13 december – 3 januari:	zienswijze Ongehoord Nederland, NPO en College van Omroepen
10 januari:	definitief besluit

5.1/2.e

---

**Van:** 5.1/2.e  
**Verzonden:** dinsdag 25 oktober 2022 11:17  
**Aan:** 5.1/2.e  
**Onderwerp:** Fwd: Mediabericht sanctievoornemen sanctie ON! - vertrouwelijk  
**Bijlagen:** image001.png; Mediabericht ON! 25 oktober 2022.docx

5.1/2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap  
T: 070-5.1/2.e  
E: 5.1/2.e @minocw.nl

Begin doorgestuurd bericht:

**Van:** 5.1/2.e @npo.nl>  
**Datum:** 25 oktober 2022 om 11:16:01 CEST  
**Aan:** 5.1/2.e @minocw.nl>, 5.1/2.e @minocw.nl>  
**Onderwerp:** Mediabericht sanctievoornemen sanctie ON! - vertrouwelijk

Hi 5.1/2.e en 5.1/2.e hierbij aan jullie onder embargo het mediabericht. Om 13:00 uur sturen wij het voornemen, bijlagen en mediabericht aan ON!. Om 16:00 uur plaatsen wij het mediabericht. De woordvoerder van de staatssecretaris is reeds geïnformeerd.

Groet 5.1/2.e

5.1/2.e

Nederlandse Publieke Omroep  
+31 6 5.1/2.e  
5.1/2.e @npo.nl  
Bart de Graaffweg 2  
Postbus 26444  
1202 JJ Hilversum



Ministerie van Onderwijs, Cultuur en  
Wetenschap

**TER INFORMATIE**

Aan: SCM

**Media en Creatieve Industrie**

**Van**

5.1/2.e

T +3165.1/2.e

**Datum**

09 november 2022

**Referentie**

**Bijlagen**

# nota

verhouding OCW - Commissariaat voor de Media

## Aanleiding

Deze nota dient als aanzet voor bespreking van de huidige relatie tussen OCW en Commissariaat voor de Media (CvdM). Hieronder eerst de aandachtspunten binnen de huidige verhoudingen, dan de stand van zaken in relevante actuele dossiers. Tot slot een korte schets van onze aanpak. Graag vernemen wij tijdens de beleidsstaf op welke manier u op de geschetste ontwikkelingen aangesloten wilt blijven.

## Toelichting

Buiten reikwijdte



**Datum**  
9 november 2022

Update actuele dossiers:

Uiteraard omvatten de taken van CvdM meerdere terreinen maar bovenstaande aandachtspunten komen vooral voort uit de onderstaande dossiers en ontwikkelingen:


- Ongehoord Nederland  
NPO beraadt zich op een (tweede) sanctie en op een eventueel verzoek aan SCM over intrekking van de licentie. ON heeft meer tijd gekregen om een zienswijze in te dienen. CvdM zal in Q2 van 2023 de uitkomsten naar buiten brengen van breder onderzoek naar de betrouwbaarheid van de journalistiek, w.o. de casus van ON.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

**Datum**  
9 november 2022

Buiten reikwijdte



Van: 5.1/2.e  
Aan: 5.1/2.e  
Cc: 5.1/2.e  
Onderwerp: voorinzage onderzoek ombudsman Ongehoord Nederland  
Datum: woensdag 30 november 2022 13:19:29  
Bijlagen: [image001.png](#)  
[Onderzoek Ongehoord Nederland, 30-11-2022.pdf](#)  
Prioriteit: Hoog

---

Beste 5.1/2.e

Aangehecht vindt u **ter voorinzage** de rapportage van het onderzoek door de journalistiek ombudsman voor de publieke omroepen naar mogelijke schending van de Journalistieke Code in programma's van de omroep Ongehoord Nederland. U krijgt dit rapport **ter voorinzage** omdat het onderzoek weliswaar is verricht n.a.v. klachten over programma's van omroep ON maar zich in de loop van het onderzoek verbreedde, waardoor nu een aantal organisaties in enige rol genoemd en betrokken wordt. Betrokkenen hebben volgens de statuten van de ombudsman recht op inzage vóór publicatie, in dit geval geldt dat de omroepdirecteur van Ongehoord Nederland, de voorzitter van de Raad van Bestuur van de NPO, de voorzitter van het Commissariaat voor de Media, de voorzitter van het presidium van het College van Omroepen en de directeur Media en Creatieve Industrie van het ministerie van OC&W.

Een ombudsmanrapport is allereerst bestemd voor het publiek, publicatie zal dan ook plaatsvinden op het openbare kanaal van de ombudsman, <https://www.omroepombudsman.nl/>.

**Tijd van publicatie is vanmiddag 30 november, 16.00 uur.**

Voorinzage is strikt vertrouwelijk en betreft alleen betrokkenen, ik verwacht van u dat u die vertrouwelijkheid niet zult schenden. Tot het publicatiemoment kan de inhoud van het onderzoek (of delen daarvan) niet gedeeld worden met anderen buiten uw organisatie. Ook media kunnen niet worden ingelicht tot op het publicatiemoment, omdat een ombudsman-onderzoek aan het publiek gericht is en dus allereerst in het publiek domein gepubliceerd dient te worden.

Vriendelijke groet,

5.1/2.e

[Bart de Graaffweg 2, 1217 ZL Hilversum](#)



5.1/2.e

---

**Van:** 5.1/2.e @npo.nl>  
**Verzonden:** woensdag 30 november 2022 10:53  
**Aan:** 5.1/2.e  
**CC:** 5.1/2.e  
**Onderwerp:** vooraankondiging publicatie onderzoek ombudsman Ongehoord Nederland

Beste 5.1/2.e

Vanmiddag, 30 november 2022, om 16.00 uur zal het ombudsman-onderzoek naar de klachten over afleveringen van *Ongehoord Nieuws* met het publiek gedeeld worden. Zoals ook bij eerdere gelegenheid geeft de ombudsman betrokkenen (in dit geval de omroep, u als ministerie van OC&W en enkele andere in het onderzoek genoemde organisaties met verantwoordelijkheden in de keten van journalistieke verantwoording zoals Commissariaat voor de Media, NPO en college van omroepen CVO) gebruikelijke voorinzagetijd.

U ontvangt vanmiddag, 30 november 2022, om 13.00 uur het onderzoek inclusief bijlagen.

Voorinzage is strikt vertrouwelijk en betreft alleen betrokkenen. Ik verwacht van alle betrokkenen dat deze die vertrouwelijkheid niet zullen schenden. Tot het publicatiemoment kan de inhoud van het onderzoek (of delen daarvan) niet gedeeld worden met anderen buiten uw organisatie. Ook media kunnen niet worden ingelicht tot op het publicatiemoment, omdat het resultaat van een ombudsman-onderzoek allereerst aan het publiek gericht is en dus allereerst in het publieke domein gepubliceerd dient te worden.

Vriendelijke groet,

5.1/2.e

Bart de Graaffweg 2, 1217 ZL Hilversum



5.1/2.e

**Van:** 5.1/2.e  
**Verzonden:** donderdag 1 december 2022 12:08  
**Aan:** 5.1/2.e  
**CC:** 5.1/2.e  
**Onderwerp:** Nieuwssignalering tweede rapport NPO ombudsman over ON  
**Bijlagen:** Nieuwssignalering Ombudsman oordeelt opnieuw negatief over Ongehoord Nederland 1 december 2022.pdf

Beste collega's,

Hierbij een nieuwssignalering van team Omgevingskennis en Webcare met de reacties op het tweede rapport van NPO-ombudsman over omroep ON.

#### Samenvatting

- De nadruk ligt in de media vooral op het feit dat ON de journalistieke code schendt en dat er volgens de ombudsman een patroon is van aantoonbaar onjuiste informatie;
- Diverse Kamerleden willen dat er actie wordt ondernomen na het tweede kritische rapport van de NPO-ombudsman;
- Op social media verschijnen ruim 2.600 berichten over Ongehoord Nederland. Vooral de ON achterban roert zich;
- Veel mensen vinden het oneerlijk dat ON wordt aangepakt omdat ook andere omroepen de journalistieke code schenden. Anderen roepen SCM op om ON zo snel mogelijk van de buis te halen.

Laat het mij weten als er nog vragen zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1/2.e

.....  
**Omgevingskennis**  
**Directie Communicatie**  
**Bestuursdepartement**  
Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag

.....  
**M +31 6 5.1/2.e**  
5.1/2.e @minocw.nl  
5.1/2.e

[Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap | Rijksoverheid.nl](#)



## Nieuwssignalering | Ombudsman oordeelt opnieuw negatief over Ongehoord Nederland | 1 december 2022

### Samenvatting

- De nadruk ligt in de media vooral op het feit dat ON de journalistieke code schendt en dat er volgens de ombudsman een patroon is van aantoonbaar onjuiste informatie;
- Diverse Kamerleden willen dat er actie wordt ondernomen na het tweede kritische rapport van de NPO-ombudsman;
- Op social media verschijnen ruim 2.600 berichten over Ongehoord Nederland. Vooral de ON achterban roert zich.
- Veel mensen vinden het oneerlijk dat ON wordt aangepakt omdat ook andere omroepen de journalistieke code schenden. Anderen roepen SCM op om ON zo snel mogelijk van de buis te halen.

### Mediabeeld

Woensdag 30 november om 17.00 uur komt *nu.nl* als eerste met het nieuws over het tweede rapport van de NPO ombudsman Margot Smit. Uit het rapport blijkt dat Ongehoord Nederland (ON) de journalistieke code van de NPO nog steeds op diverse punten schendt. Daarna volgen andere media snel. De volgende dag is het nieuws onder meer terug te vinden in *Trouw*, *De Volkskrant*, *NRC* en *het ND*.

De nadruk ligt vooral op het feit dat ON de journalistieke code schendt en dat er volgens de ombudsman een patroon is van aantoonbaar onjuiste informatie. Vaak wordt in de berichtgeving aangehaald dat ON een item uitzond over "zwarte mensen die witte mensen in elkaar slaan".

### Politiek

Op Twitter zegt **Sjoerd Sjoerdsma (D66)**: "Dit rapport van de ombudsman legt opnieuw een zorgwekkend patroon bloot bij Ongehoord Nederland". Hij hoopt op een "snelle en daadkrachtige reactie van de NPO".

Wat **Mohammed Mohandis (PvdA)** betreft vraagt de NPO na een tweede sanctie aan SCM om de vergunning van de omroep in te trekken. "Twee keer geel is rood", aldus het Kamerlid. "ON mag dan nog steeds content maken, maar niet met belastinggeld", aldus Mohandis. Hij vindt ook dat het wettelijk moet worden vastgelegd dat omroepen sowieso uit het bestel moeten na een tweede financiële sanctie, zonder dat het kabinet hiertoe moet besluiten.

Ook **Stephan van Baarle van DENK** vindt dat de staatssecretaris ON na een tweede sanctie uit het bestel moet verwijderen. "Geen plek voor gesubsidieerd zolderkamerfascisme op de NPO", zegt hij op Twitter.

De VVD stelt zich meer terughoudend op in reactie op het rapport van de ombudsman. "Het is nu eerst aan de NPO om een oordeel te vellen", zegt **Pim van Strien**. "Niet aan de politiek."

### Social media

Op de socials verschijnen in de loop van de ochtend van 1 december ruim 2.700 berichten over Ongehoord Nederland. Vooral de ON achterban roert zich.

- Veel mensen vinden het oneerlijk dat ON wordt aangepakt omdat ook andere omroepen de journalistieke code schenden. Zij vragen zich af waarom daar niet tegen wordt opgetreden. Zij vallen onder meer over het feit dat door de NOS het n-woord wordt gebruikt: "Wat is n-woord nou weer voor onzin? De @NOS verspreidt desinformatie".
- De tweet van ON waarin de omroep zich zorgen maakt over de "eenzijdigheid van dit rapport" krijgt honderden retweets en likes.
- Stephan van Baarle van Denk krijgt veel kritiek op zijn tweet waarin hij SCM oproept om Ongehoord Nederland "uit het bestel te knikkeren". Mensen vinden het niet goed als "politieke partijen, boeken en omroepen worden verboden omdat de boodschap niet welgevallig is".
- Anderen roepen SCM op om ON zo snel mogelijk van de buis te halen: "Nepnieuws is gevaarlijk!" Ze hopen dat SCM doorpakt omdat de leugens nu echt te ver gaan.

Redactie

Directie Communicatie | Team Omgevingskennis | 5.1/2.e

@minocw.nl